

ГУСТАИЧИС АШТАИАС КАЗИОА 1898

Brig. gen. inž. A.Gustaičio BYLA

Ypatingojo archyvo byla Nr. 47818/3, Baudžiamoji byla Nr. 1966

VŠĮ PLIENO SPARNAI

Kaltinamojo GUSTAIČIO Antano, Kazio sūnaus

akistatos su ANZA Vincu, Antano sūnus

PROTOKOLAS¹

1941 kovo 6 d.

KLAUSIMAS kaltinamajam ANZAI: – Ar pažįstate jūs sėdintį prieš jus žmogų ir kokie jūsų santykiai su juo?

ATSAKYMAS: – Šio žmogaus aš beveik nepažįstu. Pirmą kartą aš jį pamačiau š.m. kovo 4d. Asmeninių reikalų su juo neturiu.

KLAUSIMAS kaltinamajam GUSTAIČIUI: – Jūs seniai pažįstami su kaltinamuoju ANZA?

ATSAKYMAS: – Ne. Jis sako tiesą. Mes su juo susipažinome tik kovo 4 d. Iki tol aš jo niekada nesu matęs ir jo pavardę sužinojau tiktai tada, kai pasieniečiai tikrino jo dokumentus. Su juo aš taip pat neturiu jokių asmeninių reikalų.

KLAUSIMAS kaltinamajam ANZAI: – Kokiomis aplinkybėmis jūs susipažinote su GUSTAIČIU?

ATSAKYMAS: – Kovo 3 d. pas mane į namus atėjo mano geras pažįstamas PRABULIS Jonas, kuris man pasiūlė kartu su juo pervesti per sieną kažkokį tai žmogų. Aš sutikau ir, kiek man žinoma, PRABULIS išvažiavo į Kauną to žmogaus, o kitą dieną, t.y. kovo 4 d. manęs paimti užvažiavo PRABULIO brolis Vitas, su kuriuo aš nuvažiavau į Šeštokų stotį. Iš Kauno atvykusių traukiniu atvažiavo PRABULIS Jonas, kuris, parodęs man GUSTAITĮ, pasakė, kad „šį žmogų reikia užvežti pas jį namo“. Taip pat į mane kreipėsi ir pats GUSTAITIS su prašymu „jį pavežti“. Aš priėmiau jį atsisėsti į vežimą ir tokiu būdu mes susipažinom, o netrukus mus visus sulaikė pasieniečiai.

KLAUSIMAS kaltinamajam GUSTAIČIUI: – Ar ANZA teisingai papasakojo apie jūsų susipažinimą?

ATSAKYMAS: – Taip, tikrai jis yra vienas iš vedlių, kuris turėjo su vežimu mane nuvežti iki sienos.

KLAUSIMAS kaltinamajam ANZAI: – Kokiomis sąlygomis jūs davėte sutikimą nelegaliai pervesti GUSTAITĮ per sieną?

ATSAKYMAS: – Man buvo pažadėta sumokėti 500 rublių.

KLAUSIMAS kaltinamajam ANZAI: – Kas jums žadėjo sumokėti pinigus?

ATSAKYMAS: – PRABULIS Jonas.

¹ Akistatos protokolo mašinraščio vertimas į lietuvių k.

KLAUSIMAS kaltinamajam ANZAI: – Kas dar važiavo jūsų vežime, neskaitant GUSTAIČIO?

ATSAKYMAS: – Vežime iš viso buvo trys žmonės: aš, GUSTAITIS ir PRABULIS Vitas.

KLAUSIMAS kaltinamajam GUSTAIČIUI: – Ar buvo vežime kas nors dar, išskyrus ANZOS išvardintus?

ATSAKYMAS: – Išskyrus mus tris vežime nieko daugiau nebuvo.

KLAUSIMAS kaltinamajam ANZAI: – Į ką ir kodėl šaudė pasieniečiai?

ATSAKYMAS: – Kai pasieniečiai tikrino mūsų dokumentus, GUSTAITIS išsoko iš vežimo ir pradėjo bėgti, į jį pradėjo šaudyti iš pistoletų ir tik todėl jis buvo sulaikytas.

KLAUSIMAS kaltinamajam GUSTAIČIUI: – Ar patvirtinate ANZOS parodymus?

ATSAKYMAS: – Taip, tikrai aš buvau sulaikytas taip, kaip papasakojo ANZA.

Protokolas surašytas pagal mūsų žodžius teisingai. Mūsų perskaitytas su vertimu į lietuvių kalbą dėl kaltinamojo ANZOS.

Parašai:

ANZA

GUSTAITIS

AKISTATA ATLIKO: LSSR UGB NKVD 3skyriaus, 3 poskyrio viršininkas
Valstybės saugumo vyr. leitenantas

(FUKSAS ФУКС)

PATIKRINO: 3 skyriaus operatyvinio įgaliotinio padėjėjas

(VIRŽIS)

/atspaudas/

UGB 3 skyriaus tardytojas

/parašas/

22

ПРОТОКОЛ

ОЧНОЙ СТАВКИ МЕЖДУ ОБВ.ГУСТАЙЧИО Антанас сын Казис и
АНЗА Винца сын Антанас.

от 6 марта 1941г.

ВОПРОС обв.АНЗА: Знаете ли Вы сидящего перед Вами человека и в каких Вы с ним отношениях?

ОТВЕТ: Много человека и почти совсем не знаю. Впервые я его увидел 4 марта с.г.. Личных счетов у меня с ним никаких нет.

ВОПРОС обв.ГУСТАЙЧИСУ: Вы давно знакомы с обвиняемым АНЗА?

ОТВЕТ: Нет. Он говорит правду. Мы с ним познакомились только 4 марта. До этого я его никогда не видел и фамилию я его узнал только тогда, когда у него пограничники проверяли документы. У меня с ним также нет никаких личных счетов.

ВОПРОС обв.АНЗА: При каких условиях Вы познакомились с ГУСТАЙЧИСОМ?

ОТВЕТ: 3 марта ко мне домой пришел мой близкий знакомый ПРАБУЛИС Ионас, который предложил мне принять с ним участие в переброе за корды какого-то человека. Я ему дал согласие и несколько мне известно, ПРАБУЛИС уехал в Каунас за теми чалочками, а на следующий день, т-е 4 марта за мной выехал брат ПРАБУЛИСА Витаас, с которым я поехал на станцию Шештакай. С прибывшим из Каунаса поездом приехал ПРАБУЛИС Ионас, который мне ГУСТАЙЧИСА, сказал, что - "этого человека надо завести к нему домой. К тому же ко мне обратился и сам ГУСТАЙЧИС с просьбой "подвести его". Я дал ему места на телеге и таким образом мы познакомились с ним, а через короткое время нас всех задержали пограничники.

ВОПРОС обв.ГУСТАЙЧИСА: Правильно ли указал АНЗА обстоятельство, при которых Вы познакомились?

ОТВЕТ: Да, он действительно является одним из переправщиков, который на подводе должен был подвести меня к границе.

ВОПРОС обв.АНЗА: На каких условиях Вы дали согласие участвовать в нелегальном переходе через границу ГУСТАЙЧИСА?

ОТВЕТ: Мне было обещано заплатить 500 рублей.

² Antano Gustaičio akistatos su Vincu Anza protokolas, 1941 m. kovo 6 d., Kaunas. Vilnius, LYA, f. K-1, ap. 58, b. 47818/3, l. 22.

23.

ВОПРОС обв. АНЗА: Кто Вам обещал уплатить деньги?
О Т В Е Т: ПРАБУЛИС Ионас.

ВОПРОС обв. АНЗА: Кто еще ехал в Вашей подводе кроме ГУСТАЙТИСА?
О Т В Е Т: Всего в подводе нас было три человека: Я, ГУСТАЙТИС и ПРАБУЛИС Витас.

ВОПРОС обв. ГУСТАЙТИС: Были ли еще кто-нибудь в подводе кроме перечисленных АНЗА?
О Т В Е Т: Кроме нас троих в подводе никого не было.

ВОПРОС обв. АНЗА: По ком и по какой причине открыли пограничники стрельбу?
О Т В Е Т: В момент проверки у нас пограничниками документов, ГУСТАЙТИС соскочил с подводы и начал удирать, по нем была открыта стрельба из пистолетов и только благодаря этому он был задержан.

ВОПРОС обв. ГУСТАЙТИС: Подтверждаете ли Вы показания АНЗА?
О Т В Е Т: Да, я действительно был задержан именно так, как показывает АНЗА.

Протокол записан с наших слов правильно. Нами прочитан с переводом для АНЗА на литовский язык.

Подписи: АНЗА ГУСТАЙТИС.

ОСНОВУ СТАВИЮ ПРОВЕЛ: Нач. 3 от-кил 3 отдела УТВ НКГБ ЛССР
Ст. Лейтенант Госбезопасности /СУКС/

ПЕРЕВОДЯ: Пом. Оперуполномоченного 3 отдела /ВИТКИС/

Секретариат Визового Контра
355
Контра.

³ Antano Gustaičio akistatos su Vincu Anza protokolas, 1941 m. kovo 6 d., Kaunas. Vilnius, LYA, f. K-1, ap. 58, b. 47818/3, l. 23.